షష్ఠ కాణ్డే - ద్వితీయ ప్రశ్నః

హరిఃఓమ్॥ యత్ । ఉభౌ । విముచ్యేతివి-ముచ్య । ఆతిథ్యమ్ । గృహ్ణీయాత్ । యజ్ఞమ్ । వీతి । ఛిన్ద్యాత్ । యత్ । ఉభౌ । అవిముచ్యేత్యవి-ముచ్య । యథా । అనాగతాయే త్యనా-గతాయ । ఆతిథ్యమ్ । క్రియతే । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । విముక్తఇతివి-ముక్తః । అన్యః । అనడ్వాన్ । భవతి । అవిముక్తఇత్యవి-ముక్తః । అన్యః । అథ । ఆతిథ్యమ్ । గృహ్ణాతి । యజ్ఞస్య । సన్తత్యాఇతిసమ్-తత్యై । పత్నీ । అన్వారభతఇత్యను-ఆరభతే । పత్నీ । హి । పారీణ హ్యస్యేతిపారీ-నహ్యస్య । ఈశే । పత్నియా । ఏవ । అనుమతమిత్యను-మతమ్ । నిరితి । వపతి । యత్ । వై । పత్నీ । యజ్ఞస్య । కరోతి । మిథునమ్ । తత్ । అథో ఇతి । పత్నియాః । ఏవ ॥౧॥ ఏషః । యజ్ఞస్య । అన్వారమ్భఇత్యను-ఆరమ్భః । అనవచ్ఛిత్యాఇత్యనవ-ఛిత్యై । యావద్భిరితియావత్-భిః । వై । రాజా । అనుచరైరిత్యను-చరైః । ఆగచ్ఛతీత్యా-గచ్ఛతి । సర్వేభ్యః । వై । తేభ్యః । ఆతిథ్యమ్ । క్రియతే । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । సోమస్య । రాజ్ఞః । అనుచరాణీత్యను-చరాణి । అగ్నేః । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । ఇతి । ఆహ । గాయత్రియై । ఏవ । ఏతేన । కరోతి । సోమస్య । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । ఇతి । ఆహ । త్రిష్టుభే । ఏవ । ఏతేన । కరోతి । అతిథేః । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । ఇతి । ఆహ । జగత్యై ॥౨॥ ఏవ । ఏతేన । కరోతి । అగ్నయే । త్వా । రాయస్పోషదావ్న్నఇతిరాయస్పోష-దావ్న్నే । విష్ణవే । త్వా । ఇతి । ఆహ । అనుష్టుభఇత్యను-స్తుభే । ఏవ । ఏతేన । కరోతి । శ్యేనాయ । త్వా । సోమభృతఇతిసోమ-భృతే । విష్ణవే । త్వా । ఇతి । ఆహ । గాయత్రియై । ఏవ । ఏతేన । కరోతి । పఞ్చ । కృత్వః । గృహ్ణాతి । పఞ్చాక్షరేతిపఞ్చ-అక్షరా । పఙ్క్తిః । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః ।

యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బ్రహ్మావాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కస్మాత్ ।
సత్యాత్ । గాయత్రియై । ఉభయతః । ఆతిథ్యస్య । క్రియతే । ఇతి । యత్ । ఏవ । అదః ।
సోమమ్ । ఏతి ॥౩॥ అహరత్ । తస్మాత్ । గాయత్రియై । ఉభయతః । ఆతిథ్యస్య । క్రియతే ।
పురస్తాత్ । చ । ఉపరిష్టాత్ । చ । శిరః । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । ఆతిథ్యమ్ । నవకపాల
ఇతినవ-కపాలః । పురోడాశః । భవతి । తస్మాత్ । నవధేతినవ-ధా । శిరః । విష్యూతమితి
వి-స్యూతమ్ । నవకపాలఇతినవ-కపాలః । పురోడాశః । భవతి । తే । త్రయః । త్రికపాలా
ఇతిత్రి-కపాలాః । త్రివృతేతిత్రి-వృతా । స్తోమేన । సమ్మితాఇతిసమ్-మితాః । తేజః । త్రివృదితి
త్రి-వృత్ । తేజః । ఏవ । యజ్ఞస్య । శీర్షన్న్ । దధాతి । నవకపాలఇతినవ-కపాలః ।
పురోడాశః । భవతి । తే । త్రయః । త్రికపాలాఇతిత్రి-కపాలాః । త్రివృతేతిత్రి-వృతా । ప్రాణేనేతి
ప్ర-అనేన । సమ్మితాఇతిసమ్-మితాః । త్రివృదితిత్రి-వృత్ । వై ॥౪॥ ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।
త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ । ఏవ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । అభిపూర్వమిత్యభి-పూర్వమ్ ।
యజ్ఞస్య । శీర్షన్న్ । దధాతి । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । వై । ఏతాని । పక్ష్మాణి । యత్ ।
అశ్వవాలాఇత్యశ్వ-వాలాః । ఐక్షవీఇతి । తిరశ్చీఇతి । యత్ । ఆశ్వవాలఇత్యాశ్వ-వాలః ।
ప్రస్తరఇతిప్ర- స్తరః । భవతి । ఐక్షవీఇతి । తిరశ్చీఇతి । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఏవ ।
తత్ । చక్షుః । సమితి । భరతి । దేవాః । వై । యాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । అజుహవుః ।
తాః । అసురాః । నిష్కావమ్ । ఆదన్న్ । తే । దేవాః । కార్ష్మర్యమ్ । అపశ్యన్న్ । కర్మణ్యః । వై ।
కర్మ । ఏనేన । కుర్వీత । ఇతి । తే । కార్ష్మర్యమయానితికార్ష్మర్య-మయాన్ । పరిధీనితిపరి-
ధీన్ ॥౫॥ అకుర్వత । తైః । వై । తే । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । అఘ్నత । యత్ । కార్ష్మర్య
మయాఇతికార్ష్మర్య-మయాః । పరిధయఇతిపరి-ధయః । భవన్తి । రక్షసామ్ । అపహత్యా

ఇత్యప-హత్యై సమితి । స్పర్శయతి ।రక్షసామ్ ।అనన్వవచారాయేత్యనను-అవచారాయ।
న ।పురస్తాత్ । పరీతి ।దధాతి ।ఆదిత్యః ।హి ।ఏవ ।ఉద్యన్నిత్యుత్-యన్న్ పురస్తాత్ ।
రక్షాగ్ంసి ।అపహన్తీత్యప-హన్తి ।ఊర్ధ్వేఇతి ।సమిధావితిసమ్-ఇధౌ ।ఏతి ।దధాతి ।
ఉపరిష్టాత్ । ఏవ । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । హన్తి । యజుషా । అన్యామ్ । తూష్ణీమ్ ।
అన్యామ్ ।మిథునత్వాయేతిమిథున-త్వాయ । ద్వేఇతి ।ఏతి ।దధాతి ।ద్విపాదితిద్వి-పాత్।
యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై ।బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః ।వదన్తి ॥౬॥
అగ్నిః । చ । వై । ఏతౌ । సోమః । చ । కథా । సోమాయ । ఆతిథ్యమ్ । క్రియతే । న ।
అగ్నయే। ఇతి ।యత్ ।అగ్నౌ । అగ్నిమ్ । మథిత్వా ।ప్రహరతీతిప్ర-హరతి । తేన ।ఏవ ।
అగ్నయే । ఆతిథ్యమ్ ।క్రియతే ।అథోఇతి ।ఖలు ।ఆహుః ।అగ్నిః ।సర్వాః ।దేవతాః ।ఇతి ।
యత్ । హవిః ।ఆసాద్యేత్యా-సాద్య ।అగ్నిమ్ ।మన్థతి ।హవ్యాయ ।ఏవ । ఆసన్నాయేత్యా-
సన్నాయ। సర్వాః । దేవతాః । జనయతి ॥౭॥

పత్నియాఏవజగత్యాత్రివృద్వైపరిధీన్వదన్త్యేకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧॥

దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః ।సంయత్తాఇతిసమ్-యత్తాః ।ఆసన్న్ ।తే ।దేవాః ।
మిథః ।విప్రియాఇతివి-ప్రియాః ।ఆసన్న్ ।తే ।అన్యః।అన్యస్మై ।జ్యైష్ఠ్యాయ ।అతిష్ఠమానాః।
పఞ్చధేతిపఞ్చ-ధా । వీతి । అక్రామన్న్ ।అగ్నిః ।వసుభిరితివసు-భిః । సోమః । రుద్రైః ।
ఇన్ద్రః ।మరుద్భిరితిమరుత్-భిః ।వరుణః ।ఆదిత్యైః ।బృహస్పతిః ।విశ్వైః ।దేవైః ।తే ।అమన్యన్త।
అసురేభ్యః । వై । ఇదమ్ । భ్రాతృవ్యేభ్యః । రధ్యామః । యత్ । మిథః ।విప్రియాఇతివి-
ప్రియాః। స్మః । యాః । నః । ఇమాః । ప్రియాః । తనువః । తాః । సమవద్యామహాఇతిసమ్-
అవద్యామహై । తాభ్యః । సః । నిరితి । ఋచ్ఛాత్ । యః ॥౮॥ నః । ప్రథమః । అన్యః ।

అన్యస్మై । ద్రుహ్యేత్ । ఇతి । తస్మాత్ । యః । సతానూనప్త్రిణామితిస-తానూనప్త్రిణామ్ ।
ప్రథమః । ద్రుహ్యతి । సః । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । యత్ । తానూనప్త్రమితితానూ-నప్త్రమ్ ।
సమవద్యతీతిసమ్-అవద్యతి । భ్రాతృవ్యాభిభూత్యాఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । భవతి । ఆత్మనా ।
పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । పఞ్చ । కృత్వః । అవేతి । ద్యతి । పఞ్చధేతిపఞ్చ-ధా । హి ।
తే । తత్ । సమవాద్యన్తేతిసమ్-అవాద్యన్త । అథో ఇతి । పఞ్చాక్షరేతిపఞ్చ-అక్షరా । పఙ్క్తిః ।
పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ఆపతయఇత్యా-పతయే । త్వా । గృహ్ణామి ।
ఇతి । ఆహ । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । వై ॥౯॥ ఆపతిరిత్యా-పతిః । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ ।
ఏవ । ప్రీణాతి । పరిపతయఇతిపరి-పతయే । ఇతి । ఆహ । మనః । వై । పరిపతిరితిపరి-
పతిః । మనః । ఏవ । ప్రీణాతి । తనూనప్త్రఇతితనూ-నప్త్రే । ఇతి । ఆహ । తనువః । హి । తే ।
తాః । సమవాద్యన్తేతిసమ్-అవాద్యన్త । శాక్వరాయ । ఇతి । ఆహ । శక్త్యై । హి । తే । తాః ।
సమవాద్యన్తేతిసమ్-అవాద్యన్త । శక్మన్న్ । ఓజిష్ఠాయ । ఇతి । ఆహ । ఓజిష్ఠమ్ । హి । తే । తత్ ।
ఆత్మనః । సమవాద్యన్తేతిసమ్-అవాద్యన్త । అనాధృష్టమిత్యనా-ధృష్టమ్ । అసి । అనాధృష్య
మిత్యనా-ధృష్యమ్ । ఇతి । ఆహ । అనాధృష్టమిత్యనా-ధృష్టమ్ । హి । ఏతత్ । అనాధృష్య
మిత్యనా-ధృష్యమ్ । దేవానామ్ । ఓజః ॥౧౦॥ ఇతి । ఆహ । దేవానామ్ । హి । ఏతత్ ।
ఓజః । అభిశస్తిపాఇత్యభిశస్తి-పాః । అనభిశస్తేన్యమిత్యనభి-శస్తేన్యమ్ । ఇతి । ఆహ । అభిశస్తి
పాఇత్యభిశస్తి-పాః । హి । ఏతత్ । అనభిశస్తేన్యమిత్యనభి-శస్తేన్యమ్ । అన్వితి । మే । దీక్షామ్ ।
దీక్షాపతిరితిదీక్షా-పతిః । మన్యతామ్ । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ ।
ఏతత్ । ఘృతమ్ । వై । దేవాః । వజ్రమ్ । కృత్వా । సోమమ్ । అఘ్నన్న్ । అన్తికమ్ । ఇవ । ఖలు ।
వై । అస్య । ఏతత్ । చరన్తి । యత్ । తానూనప్త్రేణేతితానూ-నప్త్రేణ । ప్రచరన్తీతిప్ర-చరన్తి ।

అగ్ంశురగ్ంశురిత్యగ్ంశుః-అగ్ంశుః ।తే ।దేవ ।సోమ ।ఏతి ।ప్యాయతామ్ ।ఇతి ।ఆహ
యత్ ॥౧౧॥ఏవ ।అస్య । అపువాయతే । యత్ । మీయతే ।తత్ ।ఏవ ।అస్య ।ఏతేన ।
ఏతి । ప్యాయయతి । ఏతి । తుభ్యమ్ ।ఇన్ద్రః । ప్యాయతామ్ । ఏతి ।త్వమ్ । ఇన్ద్రాయ ।
ప్యాయస్వ ।ఇతి ।ఆహ ।ఉభౌ ।ఏవ ।ఇన్ద్రమ్ ।చ ।సోమమ్ ।చ ।ఏతి ।ప్యాయయతి ।ఏతి।
ప్యాయయ ।సఖీన్ ।సన్యా ।మేధయా ।ఇతి ।ఆహ ।ఋత్విజః ।వై ।అస్య ।సఖాయః।తాన్ ।
ఏవ ।ఏతి ।ప్యాయయతి ।స్వస్తి ।తే ।దేవ ।సోమ ।సుత్యామ్ ।అశీయ ॥౧౨॥ఇతి ।ఆహ ।
ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ।ఏవ ।ఏతామ్ ।ఏతి ।శాస్తే ।ప్రేతి ।వై । ఏతే । అస్మాత్ । లోకాత్ ।
చ్యవన్తే । యే । సోమమ్ । ఆప్యాయయన్తీత్యా-ప్యాయయన్తి । అన్తరిక్షదేవత్యాఇత్యన్తరిక్ష-
దేవత్యః ।హి ।సోమః ।ఆప్యాయితఇత్యా-ప్యాయితః ।ఏష్టః ।రాయః ।ప్రేతి ।ఇషే । భగాయ।
ఇతి ।ఆహ । ద్యావాపృథివీభ్యామితిద్యావా-పృథివీభ్యామ్। ఏవ । నమస్కృత్యేతినమః-
కృత్య । అస్మిన్న్ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి । దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః । సంయత్తాఇతిసమ్-
యత్తాః ।ఆసన్న్ ।తే ।దేవాః ।బిభ్యతః । అగ్నిమ్ । ప్రేతి । అవిశన్న్ । తస్మాత్ । ఆహుః ।
అగ్నిః ।సర్వాః ।దేవతాః ।ఇతి । తే ॥౧౩॥అగ్నిమ్ ।ఏవ ।వరూథమ్ । కృత్వా ।అసురాన్ ।
అభీతి ।అభవన్న్ । అగ్నిమ్ ।ఇవ ।ఖలు । వై । ఏషః । ప్రేతి । విశతి । యః । అవాన్తరదీక్షా
మిత్యవాన్తర-దీక్షామ్ ।ఉపైతీత్యుప-ఏతి ।భ్రాతృవ్యాభిభూత్యాఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై ।
భవతి ।ఆత్మనా ।పరేతి ।అస్య । భ్రాతృవ్యః ।భవతి ।ఆత్మానమ్ । ఏవ । దీక్షయా । పాతి ।
ప్రజామితిప్ర-జామ్ । అవాన్తరదీక్షయేత్యవాన్తర-దీక్షయా । సన్తరామితిసమ్-తరామ్ ।
మేఖలామ్ ।సమాయచ్ఛతఇతిసమ్-ఆయచ్ఛతే । ప్రజేతిప్ర-జా । హి । ఆత్మనః । అన్తరతరేత్య
న్తర-తరా ।తప్తవ్రతఇతితప్త-వ్రతః ।భవతి ।మదన్తీభిః ।మార్జయతే ।నిరితి ।హి ।అగ్నిః ।

శీతేన । వాయతి । సమిధ్యాఇతిసమ్-ఇధ్యై । యా । తే । అగ్నే । రుద్రియా । తనూః । ఇతి । ఆహ । స్వయా । ఏవ । ఏనత్ । దేవతయా । వ్రతయతి । సయోనిత్వాయేతిసయోని-త్వాయ । శాన్త్యై ॥౧౪॥ యోవాఽజఆహయదశీయేతితేఽగ్నఏకాదశచ ॥౨॥

తేషామ్ । అసురాణామ్ । తిస్రః । పురః । ఆసన్న్ । అయస్మయీ । అవమా । అథ । రజతా । అథ । హరిణీ । తాః । దేవాః । జేతుమ్ । న । అశక్నువన్న్ । తాః । ఉపసదేత్యుప-సదా । ఏవ । అజిగీషన్న్ । తస్మాత్ । ఆహుః । యః । చ । ఏవమ్ । వేద । యః । చ । న । ఉపసదేత్యుప-సదా । వై । మహాపురమితిమహా-పురమ్ । జయన్తి । ఇతి । తే । ఇషుమ్ । సమితి । అకుర్వత । అగ్నిమ్ । అనీకమ్ । సోమమ్ । శల్యమ్ । విష్ణుమ్ । తేజనమ్ । తే । అబ్రువన్న్ । కః । ఇమామ్ । అసిష్యతి । ఇతి ॥౧౫॥ రుద్రః । ఇతి । అబ్రువన్న్ । రుద్రః । వై । క్రూరః । సః । అస్యతు । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై । అహమ్ । ఏవ । పశూనామ్ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । అసాని । ఇతి । తస్మాత్ । రుద్రః । పశూనామ్ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । తామ్ । రుద్రః । అవేతి । అసృజత్ । సః । తిస్రః । పురః । భిత్వా । ఏభ్యః । లోకేభ్యః । అసురాన్ । ప్రేతి । అనుదత । యత్ । ఉపసదఇత్యుప-సదః । ఉపసద్యన్తఇత్యుప-సద్యన్తే । భ్రాతృవ్య పరాణుత్త్యాఇతిభ్రాతృవ్య-పరాణుత్త్యై । న । అన్యామ్ । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । పురస్తాత్ । జుహుయాత్ । యత్ । అన్యామ్ । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । పురస్తాత్ । జుహుయాత్ ॥౧౬॥ అన్యత్ । ముఖమ్ । కుర్యాత్ । స్రువేణ । ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఏతి । ఘారయతి । యజ్ఞస్య ప్రజ్ఞాత్యాఇతిప్ర-జ్ఞాత్యై । పరాఙ్ । అతిక్రమ్యేత్యతి-క్రమ్య । జుహోతి । పరాచః । ఏవ । ఏభ్యః । లోకేభ్యః । యజమానః । భ్రాతృవ్యాన్ । ప్రేతి । నుదతే । పునః । అత్యాక్రమ్యేత్యతి-ఆక్రమ్య । ఉపసదమిత్యుప-సదమ్ । జుహోతి । ప్రణుద్యేతిప్ర-నుద్య । ఏవ । ఏభ్యః

లోకేభ్యః । భ్రాతృవ్యాన్ ।జిత్వా ।భ్రాతృవ్యలోకమితిభ్రాతృవ్య-లోకమ్ ।అభ్యారోహతీత్యభి-ఆరోహతి ।దేవాః ।వై ।యాః ।ప్రాతః ।ఉపసదఇత్యుప-సదః ।ఉపాసీదన్నిత్యుప-అసీదన్న్ అహ్నః ।తాభిః ।అసురాన్ ।ప్రేతి ।అనుదన్త ।యాః ।సాయమ్ ।రాత్రియై ।తాభిః । యత్ ।సాయమ్ప్రాతరితిసాయమ్-ప్రాతః ।ఉపసదఇత్యుప-సదః ॥౧౩॥ఉపసద్యన్తఇత్యుప-సద్యన్తే అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ ।ఏవ ।తత్ ।యజమానః । భ్రాతృవ్యాన్ । ప్రేతి । నుదతే । యాః । ప్రాతః । యాజ్యాః । స్యుః ।తాః ।సాయమ్ ।పురోనువాక్యాఇతిపురః-అనువాక్యాః । కుర్యాత్ ।అయాతయామత్వాయేత్యయాతయామ-త్వాయ । తిస్రః । ఉపసద ఇత్యుప-సదః ।ఉపేతి ।ఏతి । త్రయః ।ఇమే ।లోకాః ।ఇమాన్ ।ఏవ ।లోకాన్ । ప్రీణాతి । షట్ । సమితి ।పద్యన్తే ।షట్ ।వై ।ఋతవః ।ఋతూన్ ।ఏవ ।ప్రీణాతి ।ద్వాదశ ।అహీనే । సోమే ।ఉపేతి ।ఏతి ।ద్వాదశ ।మాసాః ।సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః ।సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ ।ఏవ ।ప్రీణాతి ।చతుర్విగ్ంశతిరితిచతుః-విగ్ంశతిః ।సమితి ॥౧౪॥పద్యన్తే । చతుర్విగ్ంశతిరితిచతుః-విగ్ంశతిః ।అర్ధమాసాఇత్యర్ధ-మాసాః । అర్ధమాసానిత్యర్ధ-మాసాన్ । ఏవ । ప్రీణాతి । ఆరాగ్రామిత్యారా-అగ్రామ్ । అవాన్తరదీక్షామిత్యవాన్తర-దీక్షామ్ ।ఉపేతి । ఇయాత్ । యః । కామయేత ।అస్మిన్న్ ।మే ।లోకే ।అర్ధుకమ్ ।స్యాత్ । ఇతి ।ఏకమ్ ।అగ్రే ।అథ । ద్వౌ ।అథ । త్రీన్ । అథ । చతురః । ఏషా । వై । ఆరాగ్రేత్యారా-అగ్రా । అవాన్తరదీక్షేత్యవాన్తర-దీక్షా ।అస్మిన్న్ । ఏవ ।అస్మై ।లోకే ।అర్ధుకమ్ ।భవతి । పరోవరీయసీమితిపరః-వరీయసీమ్ ।అవాన్తరదీక్షామిత్యవాన్తర-దీక్షామ్ ।ఉపేతి ।ఇయాత్। యః ।కామయేత ।అముష్మిన్న్ ।మే ।లోకే ।అర్ధుకమ్ ।స్యాత్ ।ఇతి ।చతురః ।అగ్రే ।అథ । త్రీన్ ।అథ । ద్వౌ । అథ । ఏకమ్ । ఏషా । వై । పరోవరీయసీతిపరః-వరీయసీ । అవాన్తర

ద్రీక్షత్యవాన్తర-దీక్షా । అముష్మిన్న్ । ఏవ । అస్మై । లోకే । అర్ధుకమ్ । భవతి ॥౧౯॥ అసిష్వతీతి

జుహూయాథ్నాయత్ర్యాతరుపసదశ్చతుర్విగ్ంశతిస్సఙ్ఖ్యాతురో౽గ్రేషోడశచ ॥౩॥

సువర్గమితిసువః-గమ్ । వై । ఏతే । లోకమ్ । యన్తి । యే । ఉపసదఇత్యుప-

సదః । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । తేషామ్ । యః । ఉన్నయతఇత్యుత్-నయతే । హీయతే ।

ఏవ । సః । న । ఉదితి । అనేషి । ఇతి । సూన్నీయమితిసు-ఉన్నీయమ్ । ఇవ । యః । వై । స్వార్థేతా

మితిస్వార్థ-ఇతామ్ । యతామ్ । శ్రాన్తః । హీయతే । ఉత । సః । నిష్ట్యాయ । సహ । వసతి ।

తస్మాత్ । సకృత్ । ఉన్నీయేత్యుత్-నీయ । న । అపరమ్ । ఉదితి । నయేత । దధ్నా । ఉదితి ।

నయేత । ఏతత్ । వై । పశూనామ్ । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే ॥౨౦॥

యజ్ఞః । దేవేభ్యః । నిలాయత । విష్ణుః । రూపమ్ । కృత్వా । సః । పృథివీమ్ । ప్రేతి । అవిశత్ ।

తమ్ । దేవాః । హస్తాన్ । సగ్ంరభ్యేతిసమ్-రభ్య । ఐచ్ఛన్న్ । తమ్ । ఇన్ద్రః । ఉపర్యుపరీత్యు

పరి-ఉపరి । అతీతి । అక్రామత్ । సః । అబ్రవీత్ । కః । మా । అయమ్ । ఉపర్యుపరీత్యు

పరి-ఉపరి । అతీతి । అక్రమీత్ । ఇతి । అహమ్ । దుర్గఇతిదుః-గే । హన్తా । ఇతి । అథ । కః ।

త్వమ్ । ఇతి । అహమ్ । దుర్గాదితిదుః-గాత్ । ఆహర్తేత్యా-హర్తా । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ ।

దుర్గఇతిదుః-గే । వై । హన్తా । అవోచథాః । వరాహః । అయమ్ । వామమోషఇతివామ-

మోషః ॥౨౧॥ సప్తానామ్ । గిరీణామ్ । పరస్తాత్ । విత్తమ్ । వేద్యమ్ । అసురాణామ్ । బిభర్తి ।

తమ్ । జహి । యది । దుర్గఇతిదుః-గే । హన్తా । అసి । ఇతి । సః । దర్భపుఞ్జీలమితిదర్భ-

పుఞ్జీలమ్ । ఉద్వృహ్యేత్యుత్-వృహ్య । సప్త । గిరీన్ । భిత్వా । తమ్ । అహన్న్ । సః । అబ్రవీత్ ।

దుర్గాదితిదుః-గాత్ । వై । ఆహర్తేత్యా-హర్తా । అవోచథాః । ఏతమ్ । ఏతి । హర । ఇతి । తమ్ ।

ఏభ్యః । యజ్ఞః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ఏతి । అహరత్ । యత్ । తత్ । విత్తమ్ । వేద్యమ్ । అసురాణామ్

అవిన్దన్త ।తత్ ।ఏకమ్ ।వేద్యై ।వేదిత్వమితివేది-త్వమ్ ।అసురాణామ్ ॥౨౨॥వై । ఇయమ్। అగ్రే । ఆసీత్ । యావత్ ।ఆసీనః ।పరాపశ్యతీతిపరా-పశ్యతి ।తావత్ ।దేవానామ్ ।తే । దేవాః ।అబ్రువన్నస్తు ।ఏవ । నః ।అస్యామ్ ।అపీతి ।ఇతి ।కియత్ ।వః । దాస్యామః । ఇతి । యావత్ । ఇయమ్ । సలావృకీ ।త్రిః ।పరిక్రామతీతిపరి-క్రామతి ।తావత్ । నః । దత్త ।ఇతి । సః ।ఇన్ద్రః । సలావృకీ । రూపమ్ । కృత్వా ।ఇమామ్ ।త్రిః ।సర్వతః ।పరీతి । అక్రామత్ ।తత్ ।ఇమామ్ ।అవిన్దన్త ।యత్ ।ఇమామ్ । అవిన్దన్త । తత్ । వేద్యై । వేదిత్వమితి వేది-త్వమ్ ॥౨౩॥సా । వై ।ఇయమ్ ।సర్వా ।ఏవ । వేదిః ।ఇయతి ।శక్ష్యామి ।ఇతి ।తు । వై । అవమాయేత్యవ-మాయ ।యజన్తే ।త్రిగ్ంశత్ ।పదానీ ।పశ్చాత్ ।తిరశ్చీ । భవతి । షట్త్రిగ్ంశదితిషట్-త్రిగ్ంశత్ ।ప్రాచీ ।చతుర్విగ్ంశతిరితిచతుః-విగ్ంశతిః ।పురస్తాత్ । తిరశ్చీ ।దశదశేతిదశ-దశ ।సమితి ।పద్యన్తే ।దశాక్షరేతిదశ-అక్షరా । విరాడితివి-రాట్ । అన్నమ్ ।విరాడితివి-రాట్ ।విరాజేతివి-రాజా ।ఏవ ।అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ ।అవేతి । రున్ధే ।ఉదితి ।హన్తి ।యత్ ।ఏవ ।అస్యాః ।అమేధ్యమ్ ।తత్ ।అపేతి ।హన్తి ।ఉదితి । హన్తి। తస్మాత్ । ఓషధయః ।పరేతి ।భవన్తి ।బర్హిః ।స్తృణాతి ।తస్మాత్ ।ఓషధయః । పునః । ఏతి ।భవన్తి ।ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ ।బర్హిషః ।ఉత్తరబర్హిరిత్యుత్తర-బర్హిః । స్తృణాతి। ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।వై ।బర్హిః ।యజమానః ।ఉత్తరబర్హిరిత్యుత్తర-బర్హిః ।యజమానమ్। ఏవ । అయజమానాత్ । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । కరోతి । తస్మాత్ । యజమానః । అయజమానాత్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః ॥౨౪॥

॥ రున్ధేవామమోషోవేదిత్వమసురాణాంవేదిత్వమ్భవన్తిపఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥౬॥

యత్ ।వై ।అనీశానః ।భారమ్ ।ఆదత్తఇత్యా-దత్తే ।వీతి ।వై ।సః ।లిశతే ।యత్ ।

ద్వాదశ । సాహ్నస్యేతిస-అహ్నస్య । ఉపసదఇత్యుప-సదః । స్యుః । తిస్రః । అహీనస్య । యజ్ఞస్య విలోమేతివి-లోమ । క్రియేత । తిస్రః । ఏవ । సాహ్నస్యేతిస-అహ్నస్య । ఉపసదఇత్యుప-సదః । ద్వాదశ । అహీనస్య । యజ్ఞస్య । సవీర్యత్వాయేతిసవీర్య-త్వాయ । అథో ఇతి । సలోమేతి స-లోమ । క్రియతే । వత్సస్య । ఏకః । స్తనః । భాగీ । హి । సః । అథ । ఏకమ్ । స్తనమ్ । వ్రతమ్ । ఉపేతి । ఏతి । అథ । ద్వౌ । అథ । త్రీన్ । అథ । చతురః । ఏతత్ । వై ॥౨౫॥ క్షురపవీతిక్షుర-పవి । నామ । వ్రతమ్ । యేన । ప్రేతి । జాతాన్ । భ్రాతృవ్యాన్ । నుదతే । ప్రతీతి । జనిష్యమాణాన్ । అథో ఇతి । కనీయసా । ఏవ । భూయః । ఉపేతి । ఏతి । చతురః । అగ్రే । స్తనాన్ । వ్రతమ్ । ఉపేతి । ఏతి । అథ । త్రీన్ । అథ । ద్వౌ । అథ । ఏకమ్ । ఏతత్ । వై । సుజఘన మితిసు-జఘనమ్ । నామ । వ్రతమ్ । తపస్యమ్ । సువర్గ్యమితిసువః-గ్యమ్ । అథో ఇతి । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । యవాగూః । రాజన్యస్య వ్రతమ్ । క్రూరా । ఇవ । వై । యవాగూః । క్రూరః । ఇవ ॥౨౬॥ రాజన్యః । వజ్రస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యాఇతిసమ్-ఋద్ధ్యై । ఆమిక్షా । వైశ్యస్య । పాకయజ్ఞస్యేతిపాక-యజ్ఞస్య । రూపమ్ । పుష్ట్యై । పయః । బ్రాహ్మణస్య । తేజః । వై । బ్రాహ్మణః । తేజః । పయః । తేజసా । ఏవ । తేజః । పయః । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । అథో ఇతి । పయసా । వై । గర్భాః । వర్ధన్తే । గర్భః । ఇవ । ఖలు । వై । ఏషః । యత్ । దీక్షితః । యత్ । అస్య । పయః । వ్రతమ్ । భవతి । ఆత్మానమ్ । ఏవ । తత్ । వర్ధయతి । త్రివ్రతఇతిత్రి-వ్రతః । వై । మనుః । ఆసీత్ । ద్వివ్రతాఇతిద్వి-వ్రతాః । అసురాః । ఏకవ్రతాఇత్యేక-వ్రతాః ॥౨౭॥ దేవాః । ప్రాతః । మధ్యన్దినే । సాయమ్ । తత్ । మనోః । వ్రతమ్ । ఆసీత్ । పాకయజ్ఞస్యేతిపాక-యజ్ఞస్య । రూపమ్ । పుష్ట్యై । ప్రాతః । చ । సాయమ్ । చ । అసురాణామ్ । నిర్మధ్యమితినిః-మధ్యమ్ । క్షుధః । రూపమ్ । తతః । తే । పరేతి । అభవన్న్

మాధ్యన్దినే । మధ్యరాత్రఇతిమధ్య-రాత్రే । దేవానామ్ । తతః । తే । అభవన్న్ । సువర్గమితి
సువః-గమ్ ।లోకమ్ ।ఆయన్న్ ।యత్ ।అస్య ।మాధ్యన్దినే । మధ్యరాత్రఇతిమధ్య-రాత్రే ।
వ్రతమ్ ।భవతి ।మధ్యతః ।వై ।అన్నేన । భుఞ్జతే ।మధ్యతః । ఏవ ।తత్ ।ఊర్జమ్ । ధత్తే ।
భ్రాతృవ్యాభిభూత్యాఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । భవతి । ఆత్మనా ॥౨౭॥ పరేతి । అస్య ।
భ్రాతృవ్యః ।భవతి ।గర్భః । వై ।ఏషః । యత్ । దీక్షితః । యోనిః । దీక్షితవిమితమితిదీక్షిత-
విమితమ్ । యత్ ।దీక్షితః । దీక్షితవిమితాదితిదీక్షిత-విమితాత్ । ప్రవసేదితిప్ర-వసేత్ ।
యథా ।యోనేః ।గర్భః ।స్కన్దతి । తాదృక్ ।ఏవ ।తత్ ।న । ప్రవస్తవ్యమితిప్ర-వస్తవ్యమ్ ।
ఆత్మనః । గోపీథాయ । ఏషః । వై । వ్యాఘ్రః । కులగోపఇతికుల-గోపః ।యత్ ।అగ్నిః ।
తస్మాత్ ।యత్ ।దీక్షితః ।ప్రవసేదితిప్ర-వసేత్ ।సః ।ఏనమ్ ।ఈశ్వరః ।అనూత్థాయేత్యను-
ఉత్థాయ ।హన్తోః ।న ।ప్రవస్తవ్యమితిప్ర-వస్తవ్యమ్ ।ఆత్మనః ।గుప్త్యై । దక్షిణతః । శయే ।
ఏతత్ । వై ।యజమానస్య ।ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । స్వే । ఏవ । ఆయతనఇత్యా-
యతనే । శయే ।అగ్నిమ్ ।అభ్యావృత్యేత్యభి-ఆవృత్య ।శయే । దేవతాః ।ఏవ । యజ్ఞమ్ ।
అభ్యావృత్యేత్యభి-ఆవృత్య । శయే ॥౨౮ ॥

॥ ఏతద్వైక్రూరఇవైకవ్రతాఆత్మనాయజమానస్యత్రయోదశచ ॥౫॥

పురోహవిషీతిపురః-హవిషి ।దేవయజనఇతిదేవ-యజనే ।యాజయేత్ । యమ్।
కామయేత ।ఉపేతి ।ఏనమ్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । యజ్ఞః । నమేత్ । అభీతి । సువర్గమితి
సువః-గమ్ ।లోకమ్ ।జయేత్ । ఇతి ।ఏతత్ । వై । పురోహవిరితిపురః-హవిః । దేవయజన
మితిదేవ-యజనమ్ ।యస్య ।హోతా ।ప్రాతరనువాకమితిప్రాతః-అనువాకమ్ । అనుబ్రువ
న్నిత్యను-బ్రువన్న్ ।అగ్నిమ్ ।అపః ।ఆదిత్యమ్ ।అభీతి । విపశ్యతీతివి-పశ్యతి । ఉపేతి ।

ఏనమ్ ।ఉత్తరఇత్యుత్-తరః ।యజ్ఞః ।నమతి ।అభీతి ।సువర్గమితిసువః-గమ్ ।లోకమ్ । జయతి । ఆప్తే । దేవయజనఇతిదేవ-యజనే । యాజయేత్ । భ్రాతృవ్యవన్తమితిభ్రాతృవ్య-వన్తమ్।పన్థామ్।వా ।అధిస్పర్శయేదిత్యధి-స్పర్శయేత్ ।కర్తమ్ ।వా ।యావత్ ।న । అనసే। యాత్వై ॥౩౦॥న ।రథాయ ।ఏతత్ ।వై ।ఆప్తమ్ ।దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ । ఆప్నోతి। ఏవ ।భ్రాతృవ్యమ్ ।న ।ఏనమ్ ।భ్రాతృవ్యః ।ఆప్నోతి ।ఏకోన్నతఇత్యేక-ఉన్నతే ।దేవయజనఇతి దేవ-యజనే ।యాజయేత్ ।పశుకామమితిపశు-కామమ్ ।ఏకోన్నతాదిత్యేక-ఉన్నతాత్। వై। దేవయజనాదితిదేవ-యజనాత్ ।అఙ్గిరసః ।పశూన్। అసృజన్త। అన్తరా। సదోహవిర్ధానే ఇతిసదః-హవిర్ధానే ।ఉన్నతమిత్యుత్-నతమ్ । స్యాత్ । ఏతత్ । వై । ఏకోన్నతమిత్యేక-ఉన్నతమ్ ।దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ ।పశుమానితిపశు-మాన్ ।ఏవ ।భవతి ।త్ర్యున్నత ఇతిత్రి-ఉన్నతే । దేవయజనఇతిదేవ-యజనే । యాజయేత్ । సువర్గకామమితిసువర్గ-కామమ్ । త్ర్యున్నతాదితిత్రి-ఉన్నతాత్ ।వై ।దేవయజనాదితిదేవ-యజనాత్ । అఙ్గిరసః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ ।ఆయన్న్ ।అన్తరా ।ఆహవనీయమిత్యా-హవనీయమ్ । చ । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ ।చ ॥౩౧॥ఉన్నతమిత్యుత్-నతమ్ । స్యాత్ । అన్తరా । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ ।చ ।సదః। చ। అన్తరా। సదః। చ ।గార్హపత్యమితిగార్హ-పత్యమ్ ।చ ।ఏతత్ ।వై । త్ర్యున్నతమితిత్రి-ఉన్నతమ్ ।దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ । సువర్గమితిసువః-గమ్ ।ఏవ। లోకమ్। ఏతి। ప్రతిష్ఠితఇతిప్రతి-స్థితే। దేవయజనఇతిదేవ-యజనే। యాజయేత్। ప్రతిష్ఠాకామమితిప్రతిష్ఠా-కామమ్। ఏతత్ ।వై ।ప్రతిష్ఠితమితిప్రతి-స్థితమ్ ।దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ ।యత్ ।సర్వతః ।సమమ్ ।ప్రతీతి ।ఏవ । తిష్ఠతి। యత్ర ।అన్యాఅన్యాఇత్యన్యాః-అన్యాః ।ఓషధయః । వ్యతిషక్తాఇతివి-అతిషక్తాః । స్యుః ।

తత్ । యాజయేత్ । పశుకామమితిపశు-కామమ్ । ఏతత్ । వై । పశూనామ్ । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । అస్మై । పశూన్ ॥౩౨॥ అవేతి । రున్ద్ధే । పశుమానితిపశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । నిర్ఋతిగృహీతఇతినిర్ఋతి-గృహీతే । దేవయజనఇతిదేవ-యజనే । యాజయేత్ । యమ్ । కామయేత । నిర్ఋత్యేతినిః-ఋత్యా । అస్య । యజ్ఞమ్ । గ్రాహయేయమ్ । ఇతి । ఏతత్ । వై । నిర్ఋతిగృహీతమితినిర్ఋతి-గృహీతమ్ । దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ । యత్ । సదృత్యై । సత్యాః । ఋక్షమ్ । నిర్ఋత్యేతినిః-ఋత్యా । ఏవ । అస్య । యజ్ఞమ్ । గ్రాహయతి । వ్యావృత్తఇతివి-ఆవృత్తే । దేవయజనఇతిదేవ-యజనే । యాజయేత్ । వ్యావృత్కామమితివ్యావృత్-కామమ్ । యమ్ । పాత్రే । వా । తల్పే । వా । మీమాగ్ంసేరన్న్ । ప్రాచీనమ్ । ఆహవనీయాదిత్యా-హవనీయాత్ । ప్రవణమితిప్ర-వనమ్ । స్యాత్ । ప్రతీచీనమ్ । గార్హపత్యాదితిగార్హ-పత్యాత్ । ఏతత్ । వై । వ్యావృత్తమితివి-ఆవృత్తమ్ । దేవయజనమితిదేవ-యజనమ్ । వీతి । పాప్మనా । భ్రాతృవ్యేణ । ఏతి । వర్తతే । న । ఏనమ్ । పాత్రే । న । తల్పే । మీమాగ్ంసన్తే । కార్యే । దేవయజనఇతిదేవ-యజనే । యాజయేత్ । భూతికామమితిభూతి-కామమ్ । కార్యః । వై । పురుషః । భవతి । ఏవ ॥౩౩॥ యాతవైహావిర్ధానఇచ్ఛపశూన్పాప్మనాఽష్టాదశచ ॥౮॥

తేభ్యః । ఉత్తరవేదిరిత్యుత్తర-వేదిః । సిగ్ంహీః । రూపమ్ । కృత్వా । ఉభయాన్ । అన్తరా । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । తే । దేవాః । అమన్యన్త । యతరాన్ । వై । ఇయమ్ । ఉపావర్త్స్యతీత్యుప-ఆవర్త్స్యతి । తే । ఇదమ్ । భవిష్యన్తి । ఇతి । తామ్ । ఉపేతి । అమన్త్రయన్త । సా । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై । సర్వాన్ । మయా । కామాన్ । వీతి । అశ్నవథ । పూర్వామ్ । తు । మా । అగ్నేః । ఆహుతిరిత్యా-హుతిః । అశ్నవతై । ఇతి । తస్మాత్ । ఉత్తరవేదిమిత్యుత్తర-వేదిమ్ । పూర్వామ్ । అగ్నేః । వ్యాఘారయన్తీతివి-ఆఘారయన్తి । వారేవృతమితి

వారే-వృతమ్ । హి । అస్త్యై । శమ్యయా । పరీతి । మిమీతే ॥౩౪॥ మాత్రా । ఏవ । అస్త్యై । సా ।
అథో ఇతి । యుక్తేన । ఏవ । యుక్తమ్ । అవేతి । రున్ధే । విత్తాయనీతివిత్త-అయనీ । మే । అసి ।
ఇతి । ఆహ । విత్తా । హి । ఏనాన్ । అవత్ । తిక్తాయనీతితిక్త-అయనీ । మే । అసి । ఇతి । ఆహ ।
తిక్తాన్ । హి । ఏనాన్ । అవత్ । అవతాత్ । మా । నాథితమ్ । ఇతి । ఆహ । నాథితాన్ । హి ।
ఏనాన్ । అవత్ । అవతాత్ । మా । వ్యథితమ్ । ఇతి । ఆహ । వ్యథితాన్ । హి । ఏనాన్ ।
అవత్ । విదేః । అగ్నిః । నభః । నామ ॥౩౫॥ అగ్నే । అఙ్గిరః । ఇతి । త్రిః । హరతి । యే । ఏవ ।
ఏషు । లోకేషు । అగ్నయః । తాన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । తూష్ణీమ్ । చతుర్థమ్ । హరతి । అనిరుక్తమి
త్యనిః-ఉక్తమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । సిగ్ంహీః । అసి । మహిషీః । అసి । ఇతి । ఆహ ।
సిగ్ంహీః । హి । ఏషా । రూపమ్ । కృత్వా । ఉభయాన్ । అన్తరా । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య ।
అతిష్ఠత్ । ఉరు । ప్రథస్వ । ఉరు । తే । యజ్ఞపతిరితియజ్ఞ-పతిః । ప్రథతామ్ । ఇతి । ఆహ ।
యజమానమ్ । ఏవ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । ప్రథయతి । ధ్రువా ॥౩౬॥
అసి । ఇతి । సమితి । హన్తి । ధృత్యై । దేవేభ్యః । శున్ధస్వ । దేవేభ్యః । శుమ్భస్వ । ఇతి । అవేతి । చ
ఉక్షతి । ప్రేతి । చ । కిరతి । శుద్ధ్యై । ఇన్ద్రఘోషఇతీన్ద్ర-ఘోషః । త్వా । వసుభిరితివసు-భిః
పురస్తాత్ । పాతు । ఇతి । ఆహ । దిగ్భ్యఇతిదిక్-భ్యః । ఏవ । ఏనామ్ । ప్రేతి । ఉక్షతి । దేవాన్ ।
చ । ఇత్ । ఉత్తరవేదిరిత్యుత్తర-వేదిః । ఉపావవర్తీత్యుప-ఆవవర్తి । ఇహ । ఏవ । వీతి ।
జయామహై । ఇతి । అసురాః । వజ్రమ్ । ఉద్యత్యేత్యుత్-యత్య । దేవాన్ । అభీతి । ఆయన్త ।
తాన్ । ఇన్ద్రఘోషఇతీన్ద్ర-ఘోషః । వసుభిరితివసు-భిః । పురస్తాత్ । అపేతి ॥౩౭॥ అనుదత
మనోజవాఇతిమనః-జవాః । పితృభిరితిపితృ-భిః । దక్షిణతః । ప్రచేతాఇతిప్ర-చేతాః ।
రుద్రైః । పశ్చాత్ । విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా । ఆదిత్యైః । ఉత్తరతఇత్యుత్-తరతః । యత్ । ఏవమ్

ఉత్తరవేదిమిత్యుత్తర-వేదిమ్ । ప్రోక్షతీతిప్ర-ఉక్షతి । దిగ్భ్యఇతిదిక్-భ్యః । ఏవ । తత్ । యజమానః । భ్రాతృవ్యాన్ । ప్రేతి ।నుదతే ।ఇన్ద్రః ।యతీన్ । సాలావృకేభ్యః । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ ।తాన్ ।దక్షిణతః ।ఉత్తరవేద్యాఇత్యుత్తర-వేద్యాః ।ఆదన్ ।యత్ । ప్రోక్షణీనామితి ప్ర-ఉక్షణీనామ్ ।ఉచ్ఛిష్యేతేత్యుత్-శిష్యేత ।తత్ ।దక్షిణతః । ఉత్తరవేద్యాఇత్యుత్తర-వేద్యై నితి ।నయేత్ ।యత్ ।ఏవ ।తత్ర ।క్రూరమ్ ।తత్ । తేన ।శమయతి ।యమ్ । ద్విష్యాత్ । తమ్ । ధ్యాయేత్ । శుచా । ఏవ । ఏనమ్ । అర్పయతి ॥౩౯॥

॥ మిమీతేనామధ్రువావ్ పశుచాత్రీణిచ ॥౭॥

సా । ఉత్తరవేదిరిత్యుత్తర-వేదిః ।అబ్రవీత్ ।సర్వాన్ । మయా ।కామాన్ । వీతి । అశ్నవథ ।ఇతి ।తే ।దేవాః ।అకామయన్త ।అసురాన్ । భ్రాతృవ్యాన్ ।అభీతి ।భవేమ ।ఇతి । తే ।అజుహవుః ।సిగ్ంహీః ।అసి ।సపత్నసాహీతిసపత్న-సాహీ ।స్వాహా ।ఇతి ।తే । అసురాన్ భ్రాతృవ్యాన్ ।అభీతి ।అభవన్న్ । తే ।అసురాన్ ।భ్రాతృవ్యాన్ ।అభిభూయేత్యభి-భూయ । అకామయన్త ।ప్రజామితిప్ర-జామ్ ।విన్దేమహి ।ఇతి ।తే ।అజుహవుః ।సిగ్ంహీః అసి । సుప్రజావనిరితిసుప్రజా-వనిః ।స్వాహా ।ఇతి ।తే ।ప్రజామితిప్ర-జామ్ ।అవిన్దన్త ।తే ।ప్రజా మితిప్ర-జామ్ ।విత్వా ॥౩౯॥అకామయన్త ।పశూన్ ।విన్దేమహి ।ఇతి ।తే । అజుహవుః । సిగ్ంహీః ।అసి ।రాయస్పోషవనిరితిరాయస్పోష-వనిః ।స్వాహా ।ఇతి ।తే ।పశూన్ । అవిన్దన్త తే । పశూన్ । విత్వా ।అకామయన్త । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । విన్దేమహి । ఇతి । తే । అజుహవుః సిగ్ంహీః ।అసి ।ఆదిత్యవనిరిత్యాదిత్య-వనిః । స్వాహా ।ఇతి । తే ।ఇమామ్ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । అవిన్దన్త । తే । ఇమామ్ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । విత్వా । అకామయన్త ।దేవతాః ।ఆశిషఇత్యా-శిషః ।ఉపేతి ।ఇయామ । ఇతి । తే । అజుహవుః ।

స్త్రిగ్ంహీః ।అసి ।ఏతి ।వహ ।దేవాన్ । దేవయత ఇతి దేవ-యతే ॥౧౦॥ యజమానాయ ।
స్వాహా ।ఇతి ।తే ।దేవతాః ।ఆశిష ఇత్యా-శిషః ।ఉపేతి ।అయన్న్ ।పఞ్చ ।కృత్వః । వ్యాహారయ
తీతివి-ఆహారయతి ।పఞ్చాక్షరేతిపఞ్చ-అక్షరా ।పఙ్క్తిః ।పాఙ్క్తః ।యజ్ఞః ।యజ్ఞమ్ । ఏవ
అవేతి ।రున్ధే ।అక్షయా ।వ్యాహారయతీతివి-ఆహారయతి ।తస్మాత్ । అక్షయా । పశవః ।
అఙ్గాని । ప్రేతి । హరన్తి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । భూతేభ్యః ।త్వా ।ఇతి । స్రుచమ్ ।
ఉదితి ।గృహ్ణాతి ।యే ।ఏవ ।దేవాః । భూతాః । తేషామ్ । తత్ । భాగధేయమితి భాగ-
ధేయమ్ ।తాన్ ।ఏవ ।తేన ।ప్రీణాతి ।పౌతుద్రవాన్ ।పరిధీనితి పరి-ధీన్ ।పరీతి । దధాతి
ఏషామ్ ॥౧౧॥ లోకానామ్ । విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై ।అగ్నేః । త్రయః । జ్యాయాగ్ంసః ।
భ్రాతరః ।ఆసన్న్ । తే ।దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహన్తః । ప్రేతి । అమీయన్త । సః ।అగ్నిః ।
అబిభేత్ ।ఇత్థమ్ ।వావ ।స్యః ।ఆర్తిమ్ ।ఏతి ।అరిష్యతి ।ఇతి ।సః ।నిలాయత ।సః । యామ్
వనస్పతిషు ।అవసత్ ।తామ్ । పూతుద్రౌ । యామ్ । ఓషధీషు । తామ్ । సుగన్ధితేజన ఇతి
సుగన్ధి-తేజనే ।యామ్ ।పశుషు ।తామ్ ।పేత్వస్య ।అన్తరా ।శృఙ్గే ఇతి । తమ్ । దేవతాః ।
ప్రైషమితి ప్ర-ఏషమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తమ్ । అన్వితి । అవిన్దన్న్ । తమ్ । అబ్రువన్న్ ॥౧౨॥
ఉపేతి ।నః ।ఏతి ।వర్తస్వ । హవ్యమ్ ।నః । వహ ।ఇతి । సః । అబ్రవీత్ ।వరమ్ ।వృణై ।
యత్ ।ఏవ ।గృహీతస్య ।అహుతస్య । బహిఃపరిధీతి బహిః-పరిధి ।స్కన్దాత్ ।తత్ ।మే ।
భ్రాతృణామ్ ।భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ ।అసత్ ।ఇతి ।తస్మాత్ । యత్ । గృహీతస్య ।
అహుతస్య । బహిఃపరిధీతి బహిః-పరిధి । స్కన్దతి । తేషామ్ ।తత్ ।భాగధేయమితి భాగ-
ధేయమ్ ।తాన్ ।ఏవ ।తేన ।ప్రీణాతి ।సః ।అమన్యత । అస్థన్వన్త ఇత్యస్థన్న్-వన్తః ।మే ।
పూర్వే ।భ్రాతరః ।ప్రేతి ।అమేషత ।అస్థాని ।శాతయై ।ఇతి ।సః ।యాని ॥౧౩॥ అస్థాని ।

అశాతయత । తత్ । పూతుద్రు । అభవత్ । యత్ । మాగ్ంసమ్ । ఉపమృతమిత్యుప-మృతమ్ । తత్ । గుల్గులు । యత్ । ఏతాన్ । సమ్భారానితిసమ్-భారాన్ । సమ్భరతీతిసమ్-భరతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి । భరతి । అగ్నేః । పురీషమ్ । అసి । ఇతి । ఆహ । అగ్నేః । హి । ఏతత్ । పురీషమ్ । యత్ । సమ్భారాఇతిసమ్-భారాః । అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । ఏతే । వావ । ఏనమ్ । తే । భ్రాతరః । పరితి । శేరే । యత్ । పౌతుద్రవాః । పరిధయఇతిపరి-ధయః । ఇతి ॥౪౪॥ విత్వాదేవయుతఏషామబ్రువన్నయానిచతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౭॥

బద్ధమ్ । అవేతి । స్యతి । వరుణపాశాదితివరుణ-పాశాత్ । ఏవ । ఏనేఇతి । ముఞ్చతి । ప్రేతి । నేనేక్తి । మేధ్యేఇతి । ఏవ । ఏనేఇతి । కరోతి । సావిత్రియా । ఋచా । హుత్వా । హవిర్ధానే ఇతిహవిః-ధానే । ప్రేతి । వర్తయతి । సవితృప్రసూతఇతిసవితృ-ప్రసూతః । ఏవ । ఏనేఇతి । ప్రేతి । వర్తయతి । వరుణః । వై । ఏషః । దుర్వాగితిదుః-వాక్ । ఉభయతః । బద్ధః । యత్ । అక్షః । సః । యత్ । ఉత్సర్జేదిత్యుత్-సర్జేత్ । యజమానస్య । గృహాన్ । అభ్యుత్సర్జేదిత్యభి-ఉత్సర్జేత్ । సువాగితిసు-వాక్ । దేవ । దుర్యాన్ । ఏతి । వద । ఇతి । ఆహ । గృహాః । వై । దుర్యాః । శాన్త్యై । పత్నీ ॥౪౫॥ ఉపేతి । అనక్తి । పత్నీ । హి । సర్వస్య । మిత్రమ్ । మిత్రత్వాయేతిమిత్ర-త్వాయ । యత్ । వై । పత్నీ । యజ్ఞస్య । కరోతి । మిథునమ్ । తత్ । అథో ఇతి । పత్నియాః । ఏవ । ఏషః । యజ్ఞస్య । అన్వారమ్భఇత్యను-ఆరమ్భః । అనవచ్ఛిత్త్యాఇత్యనవ-ఛిత్త్యై । వర్త్మనా । వై । అన్విత్యేత్యను-ఇత్య । యజ్ఞమ్ । రక్షాగ్ంసి । జిఘాగ్ంసన్తి । వైష్ణవీభ్యామ్ । ఋగ్భ్యామిత్యృక్-భ్యామ్ । వర్త్మనోః । జుహోతి । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । యజ్ఞాత్ । ఏవ । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । హన్తి । యత్ । అధ్వర్యుః । అనగ్నౌ । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । జుహుయాత్ । అన్ధః । అధ్వర్యుః । స్యాత్ । రక్షాగ్ంసి । యజ్ఞమ్ । హన్యుః ॥౪౬॥ హిరణ్యమ్ । ఉపాస్యేత్యుప-

అస్య । జుహోతి । అగ్నివతీత్యగ్ని-వతీ । ఏవ । జుహోతి । న । అన్ధః । అధ్వర్యుః । భవతి । న । యజ్ఞమ్ । రక్షాగ్ంసి । ఘ్నన్తి । ప్రాచీఇతి । ప్రేతి । ఇతమ్ । అధ్వరమ్ । కల్పయన్తీఇతి । ఇతి । ఆహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ । ఏనేఇతి । లోకమ్ । గమయతి । అత్ర । రమేథామ్ । వర్ష్మన్న్ । పృథివ్యాః । ఇతి । ఆహ । వర్ష్మ । హి । ఏతత్ । పృథివ్యాః । యత్ । దేవయజనమితి దేవ-యజనమ్ । శిరః । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ । దివః । వా । విష్ణో । ఉత । వా । పృథివ్యాః ॥౪౨॥ ఇతి । ఆశీర్పదయేత్యాశీః-పదయా । ఋచా । దక్షిణస్య । హవిర్ధానస్యేతిహవిః-ధానస్య । మేథీమ్ । నీతి । హన్తి । శీర్షతః । ఏవ । యజ్ఞస్య యజమానః । ఆశిషఇత్యా-శిషః । అవేతి । రున్ధే । దణ్డః । వై । ఔపరః । తృతీయస్య । హవిర్ధానస్యేతిహవిః-ధానస్య । వషట్కారేణేతివషట్-కారేణ । అక్షమ్ । అచ్ఛినత్ । యత్ । తృతీయమ్ । ఛదిః । హవిర్ధానయోరితిహవిః-ధానయోః । ఉదాహ్రియతఇత్యుత్-ఆహ్రియతే । తృతీయస్య హవిర్ధానస్యేతిహవిః-ధానస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । శిరః । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ । విష్ణోః । రరాటమ్ । అసి । విష్ణోః । పృష్ఠమ్ । అసి । ఇతి । ఆహ । తస్మాత్ । ఏతావద్ధేత్యేతావత్-ధా । శిరః । విష్యూతమితివి-స్యూతమ్ । విష్ణోః । స్యూః । అసి । విష్ణోః । ధ్రువమ్ । అసి । ఇతి । ఆహ । వైష్ణవమ్ । హి । దేవతయా । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ । యమ్ । ప్రథమమ్ । గ్రన్థిమ్ । గ్రథ్నీయాత్ । యత్ । తమ్ । న । విస్రగ్ంసయేదితివి-స్రగ్ంసయేత్ । అమేహేన । అధ్వర్యుః । ప్రేతి । మీయేత । తస్మాత్ । సః । విస్రస్యఇతివి-స్రస్యః ॥౪౩॥ పత్నీహన్యుర్వాపృథివ్యావిష్యూతంవిష్ణోష్షడ్విగ్ంశతిశ్చ ॥౯॥

దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । ఇతి । అభ్రిమ్ । ఏతి । దత్తే । ప్రసూత్యాఇతిప్ర-సూత్యై । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితిబాహు-భ్యామ్ । ఇతి । ఆహ । అశ్వినౌ । హి ।

దేవానామ్ ।అధ్వర్యూఇతి ।ఆస్తామ్ ।పూష్ణః ।హస్తాభ్యామ్ ।ఇతి ।ఆహ ।యత్యై । వజ్రః ।
ఇవ। వై । ఏషా । యత్ ।అభ్రిః ।అభ్రిః ।అసి । నారిః ।అసి ।ఇతి ।ఆహ । శాన్త్యై । కాణ్డేకాణ్డ
ఇతికాణ్డే-కాణ్డే । వై । క్రియమాణే ।యజ్ఞమ్ ।రక్షాగ్ంసి । జిఘాగ్ంసన్తి । పరిలిఖితమితి
పరి-లిఖితమ్ ।రక్షః ।పరిలిఖితాఇతిపరి-లిఖితాః ।అరాతయః ।ఇతి ।ఆహ । రక్షసామ్ ।
అపహత్యాఇత్యప-హత్యై ॥౪౯॥ ఇదమ్ ।అహమ్ । రక్షసః । గ్రీవాః । అపి ।ఇతి ।కృన్తామి ।
యః ।అస్మాన్ । ద్వేష్టి ।యమ్ ।చ ।వయమ్ । ద్విష్మః ।ఇతి ।ఆహ ।ద్వౌ ।వావ ।పురుషౌ ।
యమ్ ।చ ।ఏవ ।ద్వేష్టి ।యః ।చ ।ఏనమ్ ।ద్వేష్టి ।తయోః ।ఏవ ।అనన్తరాయమిత్యనన్తః-
ఆయమ్ । గ్రీవాః । కృన్తతి । దివే ।త్వా ।అన్తరిక్షాయ ।త్వా ।పృథివ్యై ।త్వా ।ఇతి ।ఆహ ।
ఏభ్యః । ఏవ । ఏనామ్ ।లోకేభ్యః ।ప్రేతి ।ఉక్షతి ।పరస్తాత్ । అర్వాచీమ్ । ప్రేతి । ఉక్షతి ।
తస్మాత్ ॥౫౦॥ పరస్తాత్ ।అర్వాచీమ్ ।మనుష్యాః ।ఊర్జమ్ ।ఉపేతి ।జీవన్తి । క్రూరమ్ ।
ఇవ । వై। ఏతత్ । కరోతి ।యత్ ।ఖనతి ।అపః ।అవేతి ।నయతి ।శాన్త్యై ।యవమతీరితియవ-
మతీః ।అవేతి । నయతి ।ఊర్క్ । వై ।యవః ।ఊర్క్ ।ఉదుమ్బరః ।ఊర్జా ।ఏవ ।ఊర్జమ్ ।
సమితి ।అర్దయతి ।యజమానేన ।సమ్మితేతిసమ్-మితా ।ఔదుమ్బరీ ।భవతి ।యావాన్ ।
ఏవ ।యజమానః ।తావతీమ్ ।ఏవ ।అస్మిన్న్ ।ఊర్జమ్ ।దధాతి ।పితృణామ్ ।సదనమ్ ।
అసి ।ఇతి।బర్హిః ।అపేతి ।స్తృణాతి ।పితృదేవత్యమితిపితృ-దేవత్యమ్ ॥౫౧॥హి । ఏతత్।
యత్ ।నిఖాతమితిని-ఖాతమ్ ।యత్ ।బర్హిః ।అనవస్తీర్యేత్యనవ-స్తీర్య । మినుయాత్ ।
పితృదేవత్యేతిపితృ-దేవత్యా । నిఖాతేతిని-ఖాతా । స్యాత్ ।బర్హిః ।అవస్తీర్యేత్యవ-స్తీర్య ।
మినోతి ।అస్యామ్ ।ఏవ ।ఏనామ్ ।మినోతి ।అథోఇతి ।స్వారుహమితిస్వ-రుహమ్ । ఏవ।
ఏనామ్ । కరోతి । ఉదితి । దివమ్ । స్తభాన ।ఏతి ।అన్తరిక్షమ్ ।పృణ ।ఇతి ।ఆహ ।

ఏషామ్ । లోకానామ్ । విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । ద్యుతానః । త్వా । మారుతః । మినోతు । ఇతి । ఆహ । ద్యుతానః । హ । స్మ । వై । మారుతః । దేవానామ్ । ఔదుమ్బరీమ్ । మినోతి । తేన । ఏవ ॥౫౨॥ ఏనామ్ । మినోతి । బ్రహ్మవనిమితి బ్రహ్మ-వనీమ్ । త్వా । క్షత్రవనిమితి క్షత్ర-వనీమ్ । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । ఘృతేన । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏతి । పృణేథామ్ । ఇతి । ఔదుమ్బర్యామ్ । జుహోతి । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏవ । రసేన । అనక్తి । అన్తమిత్యా-అన్తమ్ । అన్వవస్రావయతీత్యను-అవస్రావయతి । అన్తమిత్యా-అన్తమ్ । ఏవ । యజమానమ్ । తేజసా । అనక్తి । ఐన్ద్రమ్ । అసి । ఇతి । ఛదిః । అధి । నీతి । దధాతి । ఐన్ద్రమ్ । హి । దేవతయా । సదః । విశ్వజనస్యేతి విశ్వ-జనస్య । ఛాయా । ఇతి । ఆహ । విశ్వజనస్యేతి విశ్వ-జనస్య । హి । ఏషా । ఛాయా । యత్ । సదః । నవచ్ఛదీతి నవ-ఛది ॥౫౩॥ తేజస్కామస్యేతి తేజః-కామస్య । మినుయాత్ । త్రివృతేతి త్రి-వృతా । స్తోమేన । సమ్మితమితి సమ్-మితమ్ । తేజః । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । తేజస్వీ । ఏవ । భవతి । ఏకాదశఛదీత్యేకాదశ-ఛది । ఇన్ద్రియకామస్యేతీన్ద్రియ-కామస్య । ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియమ్ । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియావీ । ఏవ । భవతి । పఞ్చదశఛదీతి పఞ్చదశ-ఛది । భ్రాతృవ్యవత ఇతి భ్రాతృవ్య-వతః । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః । వజ్రః । భ్రాతృవ్యాభిభూత్యా ఇతి భ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । సప్తదశఛదీతి సప్తదశ-ఛది । ప్రజాకామస్యేతి ప్రజా-కామస్య । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై । ఏకవిగ్ంశతిఛదీత్యేకవిగ్ంశతి-ఛది । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతి ప్రతిష్ఠా-కామస్య । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమానామ్ । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । ఉదరమ్ । వై । సదః । ఊర్క్ । ఉదుమ్బరః । మధ్యతః । ఔదుమ్బరీమ్ । మినోతి ।

మధ్యతః । ఏవ । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ ।ఊర్జమ్ ।దధాతి ।తస్మాత్ ॥౮॥మధ్యతః । ఊర్జా ।భుఞ్జతే । యజమానలోకఇతియజమాన-లోకే । వై ।దక్షిణాని ।ఛదీగ్ంషి । భ్రాతృవ్య లోకఇతిభ్రాతృవ్య-లోకే । ఉత్తరాణీత్యుత్-తరాణి ।దక్షిణాని ।ఉత్తరాణీత్యుత్-తరాణి । కరోతి ।యజమానమ్ ।ఏవ ।అయజమానాత్ ।ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ ।కరోతి ।తస్మాత్ । యజమానః ।అయజమానాత్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః ।అన్తర్వర్తానిత్యన్తః-వర్తాన్ ।కరోతి । వ్యావృత్యాఇతివి-అవృత్యై । తస్మాత్। అరణ్యమ్ ।ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।ఉపేతి ।జీవన్తి । పరీతి ।త్వా ।గిర్వణః ।గిరః ।ఇతి ।ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః ।ఏవ ।ఏతత్ । ఇన్ద్రస్య ।స్యూః ।అసి ।ఇన్ద్రస్య ।ధ్రువమ్ । అసి। ఇతి । ఆహ । ఐన్ద్రమ్ ।హి ।దేవతయా । సదః ।యమ్ ।ప్రథమమ్ ।గ్రన్థిమ్ । గ్రథ్నీయాత్ । యత్ ।తమ్ ।న ।విస్రగ్ంసయేదితివి-స్రగ్ంసయేత్ ।అమేహేన ।అధ్వర్యుః ।ప్రేతి । మీయేత। తస్మాత్ । సః । విస్రస్యఇతివి-స్రస్యః ॥౯॥ అపహత్యైతస్మాత్పితృదేవత్యన్తేనైవనవఛదితస్మాథ్సదఃపఞ్చదశచ ॥౧౦॥

శిరః । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య ।యత్ । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ । ప్రాణాఇతి ప్ర-అనాః । ఉపరవాఇత్యుప-రవాః । హవిర్ధానఇతిహవిః-ధానే । ఖాయన్తే । తస్మాత్ । శీర్షన్న్ । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । అధస్తాత్ । ఖాయన్తే । తస్మాత్ । అధస్తాత్ । శీర్ష్ణః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః ।రక్షోహణఇతిరక్షః-హనః ।వలగహనఇతివలగ-హనః ।వైష్ణవాన్ । ఖనామి ।ఇతి ।ఆహ ।వైష్ణవాః ।హి ।దేవతయా ।ఉపరవాఇత్యుప-రవాః ।అసురాః । వై । నిర్యన్తఇతినిః-యన్తః ।దేవానామ్ ।ప్రాణేష్వితిప్ర-అనేషు ।వలగానితివల-గాన్ ।నీతి । అఖనన్న్ । తాన్ । బాహుమాత్రఇతిబాహు-మాత్రే । అన్వితి । అవిన్దన్న్ । తస్మాత్ । బాహుమాత్రాఇతిబాహు-మాత్రాః ।ఖాయన్తే ।ఇదమ్ ।అహమ్ ।తమ్ ।వలగమితివల-

గమ్ । ఉదితి । వపామి ॥౫౮॥ యమ్ । నః । సమానః । యమ్ । అసమానః । నిచఖానేతిని-
చఖాన । ఇతి । అహ । ద్వౌ । వావ । పురుషౌ । యః । చ । ఏవ । సమానః । యః । చ ।
అసమానః । యమ్ । ఏవ । అస్మై । తౌ । వలగమితివల-గమ్ । నిఖనతఇతిని-ఖనతః ।
తమ్ । ఏవ । ఉదితి । వపతి । సమితి । తృణత్తి । తస్మాత్ । సన్తృణ్ణాఇతిసమ్-తృణ్ణాః ।
అన్తరతః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । న । సమితి । భినత్తి । తస్మాత్ । అసమ్భిన్నాఇత్యసమ్-
భిన్నాః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । అపః । అవేతి । నయతి । తస్మాత్ । ఆర్ద్రాః । అన్తరతః । ప్రాణాఇతి
ప్ర-అనాః । యవమతీరితియవ-మతీః । అవేతి । నయతి ॥౫౯॥ ఊర్క్ । వై । యవః । ప్రాణా
ఇతిప్ర-అనాః । ఉపరవాఇత్యుప-రవాః । ప్రాణేష్వితిప్ర-అనేషు । ఏవ । ఊర్జమ్ । దధాతి ।
బర్హిః । అవేతి । స్తృణాతి । తస్మాత్ । లోమశాః । అన్తరతః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । ఆజ్యేన ।
వ్యాఘారయతీతివి-ఆఘారయతి । తేజః । వై । ఆజ్యమ్ । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । ఉపరవా
ఇత్యుప-రవాః । ప్రాణేష్వితిప్ర-అనేషు । ఏవ । తేజః । దధాతి । హనూఇతి । వై । ఏతేఇతి ।
యజ్ఞస్య । యత్ । అధిషవణేఇత్యధి-సవనే । న । సమితి । తృణత్తి । అసన్తృణ్ణేఇత్యసమ్-
తృణ్ణే । హి । హనూఇతి । అథోఇతి । ఖలు । దీర్ఘసోమఇతిదీర్ఘ-సోమే । సన్తృద్యేఇతిసమ్-
తృద్యే । ధృత్యై । శిరః । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । హవిర్ధానమితిహవిః-ధానమ్ ॥౬౦॥
ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । ఉపరవాఇత్యుప-రవాః । హనూఇతి । అధిషవణేఇత్యధి-సవనే ।
జిహ్వా । చర్మ । గ్రావాణః । దన్తాః । ముఖమ్ । ఆహవనీయఇత్యా-హవనీయః । నాసికా । ఉత్తర
వేదిరిత్యుత్తర-వేదిః । ఉదరమ్ । సదః । యదా । ఖలు । వై । జిహ్వయా । దత్స్వితిదత్-
సు । అధీతి । ఖాదతి । అథ । ముఖమ్ । గచ్ఛతి । యదా । ముఖమ్ । గచ్ఛతి । అథ । ఉదరమ్ ।
గచ్ఛతి । తస్మాత్ । హవిర్ధానఇతిహవిః-ధానే । చర్మన్న్ । అధీతి । గ్రావభిరితిగ్రావ-భిః ।

అభిషుత్యేత్యభి-సుత్య । ఆహవనీయ ఇత్యా-హవనీయే । హుత్వా । ప్రత్యఞ్చః । పరేత్యేతి పరా-ఇత్య । సదసి । భక్షయన్తి । యః । వై । విరాజ ఇతి వి-రాజః । యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-ముఖే । దోహమ్ । వేద । దుహే । ఏవ । ఏనామ్ । ఇయమ్ । వై । విరాడితి వి-రాట్ । తస్యై । త్వక్ । చర్మ । ఊధః । అధిషవణే ఇత్యధి-సవనే । స్తనాః । ఉపరవా ఇత్యుప-రవాః । గ్రావాణః । వత్సాః । ఋత్విజః । దుహన్తి । సోమః । పయః । యః । ఏవమ్ । వేద । దుహే । ఏవ । ఏనామ్ ॥౫౯॥ వపామియ వపమతీ రపనయతి హవిర్ధానమేవ త్రయోవిగ్ంశతిశ్చ ।౧౧॥

యద్దుభౌ దేవాసురామిథస్తేషాగ్ంసువర్గంయద్వాఅనీశానః పురోహవిష్షితేభ్య స్తోత్రరవేదిర్బుద్ధస్తేవస్యాత్రిగ్గ్ంశిరోవాఏకాదశ ॥౧౧॥

యద్దుభావిత్యాహదేవానాంయజ్ఞోదేవేభ్యోనరథాయయజమానాయపరస్తాద్దర్వాచీన్నవపఞ్చాశత్ ॥౫౯॥

॥ యద్దుభౌద్దుహఏవైనామ్ ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥తత్సత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

॥ ద్వితీయప్రశ్నస్సమాప్తః ॥